

Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelun ja kestävän käytön kansallisen strategian ja toimintaohjelman 2017–2021 toteutusta ja seurantaa edistävän luonnon monimuotoisuuden kansainvälisten asioiden asiantuntijatyöryhmä

Kokous #37

Aika:	Perjantai 20.8.2021, kello 10.30–12.30
Paikka:	Teams-etäkokous
Läsnä:	von Weissenberg Marina, ympäristöministeriö, puheenjohtaja Asikainen Anna-Rosa, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Auvinen Ari-Pekka, Suomen ympäristökeskus Blankett Penina, ympäristöministeriö Haapala Henna, ympäristöministeriö Juvonen Sanna-Kaisa, Metsähallitus Luontopalvelut Keipi Julia, ympäristöministeriö Lohtander-Buckbee Katileena, Suomen ympäristökeskus Loiskekoski Maarit, ympäristöministeriö Matveinen Katja, maa- ja metsätalousministeriö Mikander Nina, ympäristöministeriö Myatt-Hirvonen Outi, ulkoministeriö Nieminen Tiina, Luonnonvarakeskus Niemivuo-Lahti Johanna, maa- ja metsätalousministeriö Niikkonen Kristiina, ympäristöministeriö Rantamäki Maija, Metsäteollisuus ry. Ruohonen-Lehto Marja, Suomen ympäristökeskus Tarvainen Anne, WWF Vuoristo Tiina, Metsäteollisuus ry. Pylvänäinen Marja, Suomen ympäristökeskus, sihteeri

1. Teams-kokouksen avaus, osallistujien toteaminen ja edellisen kokouksen (14.6.2021) pöytäkirjan hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi Teams-kokouksen kello 10.32. Edellisen kokouksen #36 pöytäkirja hyväksyttiin muutoksitta.

Ympäristöministeriön harjoittelija Julia Keipi esittäytyi. Hän aloitti 2.8. ja avustaa COP-kokoukseen valmistautumisessa. Hän opiskelee valtioppia Tampeellä ja Aasiatutkimusta Helsingissä. Hän osaa korean ja japanin kieliä.

2. Kesän kokoukset ja webinaarit lyhyesti (WPIEI) ml. KV-BD-työryhmän kokoonpano

- 12.7. uusi versio GBO:sta, kantoja on luotu. GBO frameworkia on valmisteltu.
- Bernin sopimuksen rahoituksesta on ollut puhe. Rahoitus on ollut vapaaehtoista. Tulossa on hybridimalli, jossa pienimuotoinen pakollinen rahoitusosuus, mutta vapaaehtoinen rahoitus jatkuu. Tsekko-slovakia on vetänyt keskustelua. Roosa Atula koordinoi YMssä.
- CMS AEWA oli kesällä. Budapestin AEWA MOP -kokousta 5.–8.10. ei pidetä.
- Webinaarit olleet hyviä: mm. DSI, geenivarat, alkuperäiskansat, Post 2020. Linkit webinaarien YouTube-videoihin löytyvät CBD:n kotisivuilta.

KV-BD-työryhmän kokoonpanosta

- KV-BD-työryhmän 5 vuoden pituinen mandaatti päättyy 31.12.2021. Käytiin läpi nykyinen ryhmä.

Todettiin, että odotetaan ulkoministeriöstä Maria Forslundin seuraajaa. Keskusteltiin joidenkin uusien yhteys henkilöiden lisäämisestä ryhmään, kuten UNESCO:n maailmanperintösopimuksen ja arktisen yhteistyön CAFFin yhteys henkilö, Työryhmä tultaneen asettamaan uudelleen 2.1.2022 alkaen viideksi vuodeksi.

Keskustelu

- Kristiina N: työryhmä on kiinnostava ja tärkeä työryhmä ja kysyy, miten voitaisiin viedä sopimusten välisiä synergioita eteenpäin.
- Marina W ehdottaa työpajaa, jossa käytäisiin läpi synergioita. Työpaja voisi olla tätä ryhmää laajempi. Ehdotusta synergiatyöpajasta kannatettiin.
- Nina M: Työpajaidea on hyvä. Hän kerää taustapaperia jo olemassa olevista synergioista. Hän kyselee focal pointeilta ja kerää tietoja.
- Henna H: Kannattaa seminaaria ja ehdottaa, että Gerry Harrison WCMC:stä pyydetään mukaan, sillä hän kokoaa CBD:n BD-sopimusten synergioita.
- Henna H ehdottaa, että Arktisen neuvoston CAFF Suomen puheenjohtajuus sekä Suomen Barents ympäristötyöryhmän puheenjohtajuus voisivat olla agendalla jossain syksyn kokouksessa.

3. Biodiversiteettisopimuksen uusi kehys kohti CBD:n OEWG-3 -kokousta (23.8.–3.9.2021 etänä)

<https://www.cbd.int/meetings/WG2020-03>

Marina kertoi COP-15 valmistelevista kokouksista. (esitys jaettu)

- CBD – OEWG-3 valmistelukokous 23.8.–3.9.2021 pidetään etäyhteyksin. Kokous tähtää COP-15 -kokoukseen ja BD-kehysten hyväksymiseen. Kokousta pidetään, jokaisena päivä 3 tuntia. Suomen valtuuskunnassa on 30 henkilöä. Istunnot kuvataan Youtubeen.
- 'Banging heads together' -ministerikeskustelu on Kolumbian isännöimä pienryhmä, johon vain 10 maata on saanut kutsun.
- COP-kokouksen avaus 11.–15.10.2021 Kunming Kiina, etäyhteyksin. Asialista tullut. Kiinan suurlähettiläs on kutsuttu. Suomen suurlähettilään osallistumisesta ei tiedetä vielä.
- SBSTTA-24 ja SBI-3 ja OEWG-3 fyysiset kokoukset Genevessä 12.–30.1.2022.
- COP-15 Kunming Kiina 25.4.–8.5.2022 fyysinen, tai koronatilanteesta riippuen Montreal Kanada.
- WPIE:n BD-ryhmä valmistelee EU-kannat.
- Päätelmät on tavoitteena saada alkuvuodesta 2022.

Transformatiivinen muutos

- Tavoitteena kiireellisiä toimia ja transformatiivista muutosta luonnon monimuotoisuuden köyhtymisen pysäyttämiseksi.
- Tarkoituksena edistää toimeenpanoa niin alueellisella, kansallisella kuin kansainvälisellä tasolla.
- Vastuun tunnustaminen, kansallisten biodiversiteettistrategioiden päivittäminen, koordinaation ja yhteisvaikutusten edistäminen ympäristösopimusten, kansainvälisten järjestöjen ym. kesken

2050 Vision for Biodiversity & 2030 Mission

- Neljä pitkän aikavälin päämäärää, jotka tulee olla saavutettu vuoteen 2050 mennessä.
- 21 toimintatavoitetta, jotka ovat mitattavia, saavutettavia, asiaankuuluvia sekä aikarajaan sidottuja. Niiden tulee olla saavutettu 2030 mennessä.
- Valtiot laativat omia kansallisia tavoitteita, jotka tukevat tässä kehyksessä esitettyjen kaikkien tavoitteiden ja päämäärien saavuttamista.

Päämäärät. Katso EU:n ehdotukset esityksestä.

- Päämäärä A: Tarkoitus taata kaikkien ekosysteemien ja lajien suojelu sekä ehkäistä lajien uhanalaistuminen
- Päämäärä B: Luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemipalvelut otetaan huomioon poliittisessa päätöksenteossa, ja edistetään kestävästä käytöstä.
- Päämäärä C: Rahalliset ja muut hyödyt geenivarojen hyödyntämisestä jaetaan oikeudenmukaisesti.

-
- Päämäärä D: Luonnon monimuotoisuuden valtavirtaistaminen kaikille politiikan sektoreille.
 - Indikaattorikeskustelu pitää aina käydä tavoitteiden yhteydessä.
 - Tavoitteita yhteensä 21 ja seurantajärjestelmä noudattaa sopimukselle laadittuja pää- ja lisäindikaattoreita ja hyödyntää SDG-indikaattoreita.
 - Tavoitteisiin liittyvät ehdotetut indikaattorit, osa indikaattoreista on vielä kehitysasteella.

A: merien, maa-alueiden, lajien ja ekosysteemien suojeleminen, haitallisten vieraslajien vaikutusten minimoiminen ja päästöjen vähentäminen.

- Indikaattorit: suojeltujen alueiden määrä, haitallisten vieraslajien leviäminen, kansalliset tilastot maankäytöstä johtuvien kasvihuonekaasujen määrästä.

B: lajien ja maatalouden kestävä käyttö, ekosysteemipalvelujen ylläpito (mm. ilmastonmuutokseen sopeutuminen), viheralueiden lisääminen.

- Indikaattorit: kansalliset tilastot ekosysteemipalveluista, luonnonvaraisten lajien käytöstä koituvista hyödyistä & kestävästä maataloudesta, kestävä metsänhoito vai kestävästä metsänhoidosta (jos viittaa kansallisiin tilastoihin)

C: geenivarojen käyttö ja hyötyjen oikeudenmukainen jako, standardoidut ja kustannustehokkaat menettelyt.

- Indikaattorit: Rahalliset hyödyt ABS sopimuksista ml. TK, tutkimushankkeiden määrä ja tuotteet, hallinnolliset, lainsäädännön toimet, jotka takaavat oikeudenmukaista toimintaa, PIC ja MAT.

D: ekosysteemipalveluiden ja luonnon monimuotoisuuden valtavirtaistaminen osaksi poliittista päätöksentekoa, kestävä kulutus, rahoitus, koulutus, osallistaminen päätöksentekoon.

- Indikaattorit: Toimeenpanon rahoitus (GBF), indikaattorit kansallista suunnitteluprosesseista ja toimeenpanon edellytyksistä (kuten NBSAP), luontoarvot integroitu prosesseihin ja hankkeisiin (kehy)
- Ruokahävikki indeksi, jalanjälki per capita, yritysten vaikutukset ja riippuvuus luonnosta.

Keskustelu

- Anne T: Onko joku tietty viesti mitä voisi nostaa vaikuttajille. Vai onko vain ylipäätään huoli siitä, että päätös siirtyy koko ajan ja sopimus on saatava aikaan.

- Henna H: ilmasto-COP tulossa, BD-puolen huoli luonnoksessa, sillä ilmasto on vähällä huomiolla.

Olisi hyvä korostaa bd + ilmasto -yhteyttä. Nature based solutions on vedetty yli luonnoksessa. Luonnonsuojelun NGOt ovat huolissaan muotoilusta. CBD- ja ilmastosopimusten pitää pyrkiä samaan päämäärään.

- Niikkonen K:

Target 8. Minimize the impact of climate change on biodiversity, contribute to mitigation and adaptation through ecosystem-based approaches, contributing at least 10 GtCO₂e per year to global mitigation efforts, and ensure that all mitigation and adaptation efforts avoid negative impacts on biodiversity.

Target 11. Maintain and enhance nature's contributions to regulation of air quality, quality and quantity of water, and protection from hazards and extreme event for all people.

- Ari-Pekka A: Nature based solutions on hyvä juttu. Mitä se tarkoittaa ja mitä ei, tästä on käytävä kansallinen keskustelu ja tehdä kannanotto. Mistä vastustus johtuu.

- Johanna N-L: mitä Suomen kannattaa viestiä, mitä pidetään tärkeänä. Valtavirtaistaminen on tärkeää. Nostetaan se kv-sopimuksen tasolla esille. Myös yksityissektori mukaan valtavirtaistamiseen.

- Ari-Pekka A: <https://mmm.fi/metsat/metsatalous/metsat-ja-ilmastonmuutos/joutoalueiden-metsitys>

- Marina W: Ekosysteemilähestymistapaa on CBD:ssä käytetty. Julkaisu: Ekosysteemilähestymistapa biodiversiteetin suojelussa, hoidossa ja kestävässä käytössä

<https://helda.helsinki.fi/handle/10138/40604>. Myös Ennallistaminen on olennaista.

4. KV-BD-työryhmän työ kansallisen BD-strategian ja toimintaohjelman laatimisessa – Ari-Pekka Auvinen, SYKE

- Työrukkanen ja alatyöryhmät (7) ovat kokoontuneet ja miettineet mitä linjauksia tulevat esittämään (kaikki on vielä luonnosta). Työrukkaseen kuuluu alatyöryhmien pj:t ja sihteerit.
- Ensimmäinen esittely lähestymistavasta BD-seurantatyöryhmälle 1.9., jolloin nähdään, saako lähestymistapa kannatusta.
- Visio olisi sama kuin BD-sopimuksen, mutta stilisoituna ja Suomeen sovellettuna.
- Missio olisi tiukempi, ja siinä olisi mukana jo ekologinen jalanjälki, ekologinen siirtymä eli transformative change.

Mitä muut alatyöryhmät ovat tähän mennessä tehneet?

Ari-Pekka kävi läpi uusien asetettujen alatyöryhmien luonnostelemia tavoitteita. (Katso jaettu esitys)

Viestintäryhmä. Viestintä on väline, ei tavoite sinänsä, eli ryhmältä ei varmaankaan tule omaa tavoitetta tai tavoitteita, mutta viestintänäkökulma liitetään muiden ryhmien tavoitteisiin.

8(j)-ryhmän tavoitteet tulevat katetuksi muissa ryhmissä.

KV-BD-ryhmä voisi tuottaa muutaman oman tavoitteen. Ari-Pekka ehdottaa seuraavia tavoitteita:

- 1) Suomen biodiversiteetin jalanjälki ulkomailla.
- 2) Suomi toimii aktiivisesti kehitysyhteistyössä ja kansainvälisissä sopimusneuvotteluissa.
- 3) Suomen biodiversitettiosaamisen siirtäminen ulkomaille

Kun tavoitteet on luotu, keskitytään itse toimenpiteisiin ja mittareihin.

Keskustelu

- Penina B: Suomen meripolitiikan toimenpideohjelma on tehty, on lausunnolla, siinä olevat linjaukset huomioitava. <https://vnk.fi/-/suomen-meripolitiikan-toimenpideohjelma-lausuntokierrokselle> Suomen meripolitiikan toimenpideohjelma lausuntokierrokselle - Valtioneuvoston kanslia
- Marina: Muitakin strategioita on (25), joissa on linjauksia myös biodiversiteetista. Nämä olisi hyvä koota.
- Anne T: Hyvä ehdotus on Suomalaisten ulkoiset bd-vaikutukset, WWF tekemässä selvitystä suomalaistan aiheuttamasta metsäkadosta erityisesti kehitysmaissa. Anne kannattaa myös tavoitetta Suomi toimii aktiivisesti kv-neuvotteluissa. Rahoitus ja konkreettinen tuki kehitysmaalle bd-sopimusten toimeenpanossa.
- Marja R-L: Hyvä kun geneettinen monimuotoisuus on mukana. Se on entistä tärkeämpää ilmastonmuutoksen aikana.
- Marina W: Kytkenät myös pöytäkirjoihin.
- Outi M-H: kannattaa kulutukseen liittyvää ehdotettua 1) tavoitetta. 2) tavoite voisi olla kunniahiemoisempi, Outi auttaa mielellään muotoilussa. Valtavirtaistamiseen liittyvä tavoite myös mukaan.
- Henna H: kannattaa Suomen jalanjälki -ehdotusta. Ja ehdottaa UM:n kanssa tehtävää tietopakettia biodiversiteetistä suurlähetystöille. Yritysten jalanjälki hyvä juttu. Henna toivoo, että kv-vaikuttavuus, alueelliset mekanismit ja lähialueet nostettaisiin.
- Anne T: Suurlähetystö-tietopaketti ideaan liittyen tiedoksi, että WWF Ruotsi on tehnyt Ruotsin ulko-ministeriölle infopaketin biodiversiteetistä. Se on luonnollisesti ruotsiksi, mutta voi jakaa sen, jos kiinnostaa.
- Penina B: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161319/VNK%204_19_Suomen%20meripolitiikan%20linjauksista.pdf?sequence=4&isAllowed=y
- Johanna N-L: Suomen osaamisen vienti hyvä!
- Outi M-H: Tässä yhteistyö Valtiovarainministeriöiden ilmastokoalition kanssa olisi varmasti hyödyllistä, heidän työohjelmaansa kuuluu myös biodiversiteetti.
- Sanna-Kaisa J: Osaamisen vienti tärkeää, Suomella on paljon annettavaa.

- Kristiina N: <https://www.ramsar.org/news/guidance-document-on-mainstreaming-gender-under-the-convention>

Ari-Pekka veti keskustelun yhteen ja esitti kv-tavoitteiden ehdotusten mahdollisia niputuksia ja muotoiluja. Sovittiin, kuinka edetään tavoitteiden luomisessa, konkreettisissa toimenpiteissä ja mittareissa.

Päätettiin, että Ari-Pekka, Marina ja Marja P. muotoilevat ehdotettuja tavoitteita ja jakavat tälle alatyöryhmälle luonnoksen kommentteja varten. Eli ensin pidetään kirjallinen menettely ja sitten voidaan pitää vaikuttavuustavoitekokous erikseen.

5. Kansainväliset kokoukset syksyn aikana CBD (ml. SBSTTA-24 & SBI-3), AEWA, Ramsar, UNGA-76.

- UNGA-76 New York 14.9.2021.

Anne T: UNGAssa myös Leaders Pledge tilaisuus, jonne kutsu tullut myös Suomelle. Vielä ei tietoa osallistuuko Suomi ja millä tasolla tähän.

- Ramsar COP 25.–29.10.2021

Kristiina N: Ramsar Virtuaalokokous, jossa kaksi asiaa COPn siirtäminen ja vuoden 2022 budjetti.

- AEWA, kts. kohta 2.

6. IUCN:n Maailmankongressi WCC (3.9.–11.9.2021)

Marinalla ei ole mahdollisuutta osallistua Marseilleen kokoukseen. Valmistelu tapahtuu etänä. Oheistapahtumassa Biodiversiteetti ja terveys on mukana Ministeri Mikkonen.

7. Muut ajankohtaiset asiat

Ei muita asioita.

8. Seuraava kokous ja etäkokouksen päättäminen

Seuraavat kokoukset: maanantai 4.10. kello 13–15, maanantai 1.11. kello 13–15.

Puheenjohtaja päätti Teams-kokouksen kello 12.30

Puheenjohtaja Marina von Weissenberg, ympäristöministeriö

Sihteeri Marja Pylvänäinen, Suomen ympäristökeskus

Jakelu: Työryhmän puheenjohtaja, jäsenet, sihteeri ja pysyvät asiantuntijat.